Sander Syvertsen

DEL 1

<u>Oppgave 1:</u>

Stigende rekkefølge (i $°C$): $-12,\ -8,\ -2,\ -2,\ \mathbf{-2},\ \mathbf{3},\ 3,\ 4,\ 6,\ 8$

Medianen er snittet av -2 og 3. **Medianen = 0,5**$°C$

Gjennomsnitt: $g = \frac{S}{N} = \frac{(-8-2+4+8+3-12-2+3+6-2)°C}{10} = \frac{-2°C}{10} = \mathbf{-0,2°C}$

Variasjonsbredden: $8 - (-12) = \mathbf{20°C}$

Typetallet: $\mathbf{-2°C}$

<u>Oppgave 2:</u>

3 deler jenter og 4 deler gutter:

12 gutter er 4 deler.

1 del: $\frac{12}{4} = 3$

3 deler: $3 \cdot 3 = 9$

9 jenter i klassen.

Til sammen er det 9 +12 = 21 elever i klassen

<u>Oppgave 3:</u>

$40\%\ er\ 200\ kroner$ → $10\%\ er\ 50\ kroner$ → $100\%\ er\ 500\ kroner$

Ny pris: $500\ kr - 200\ kr = \mathbf{300\ kr}$

<u>Oppgave 4:</u>

Legger sammen alle sidene:

$$x + (2x - 5) + 5 + (x + 3) = 27$$

$$4x + 3 = 27$$

$$4x = 24$$

$$\mathbf{x = 6}$$

<u>Oppgave 5:</u>

$$4^2 + 4^{-1} \cdot (2^3)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^{-3}$$

$$16 + \frac{1}{4} \cdot 2^6 + \frac{1^{-3}}{2^{-3}}$$

$$16 + \frac{2^6}{2^2} + 2^3$$

$$16 + 2^4 + 8$$

$$16 + 16 + 8 = \mathbf{40}$$

<u>Oppgave 6:</u>

ST er samsvarende med DE:

Forholdstallet: $\frac{ST}{DE} = \frac{6}{4} = 1{,}5$ (Alle sidene i den store firkanten er 1,5 ganger større enn i den lille)

$$PQ = AB \cdot 1{,}5 = 7 \cdot 1{,}5 = 10{,}5$$

$$DC = \frac{SR}{1{,}5} = \frac{4{,}5}{1{,}5} = 3$$

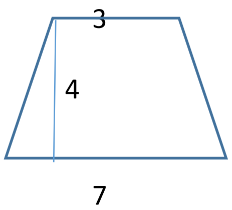

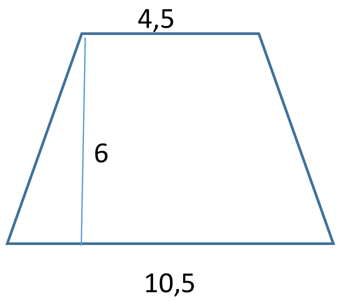

$$Areal\ av\ firkant ABCD: A = \frac{(7+3) \cdot 4}{2} = \mathbf{20}$$

$$Areal\ av\ firkant ABCD: A = \frac{(10{,}5 + 4{,}5) \cdot 6}{2} = \mathbf{45}$$

<u>Oppgave 7:</u>

$$A = \frac{g \cdot h}{2} = \frac{AB \cdot CD}{2}$$

Mangler CD for å regne arealet.

- Vet at AC = 12
- Kan finne BC v.h.a. pytagoras
- AB = AC – BC

$$BC^2 = BD^2 - CD^2 = 10^2 - 6^2 = 64$$

$$BC = \sqrt{64} = 8$$

$$AB = AC - BC = 12 - 8 = 4$$

$$A = \frac{g \cdot h}{2} = \frac{AB \cdot CD}{2} = \frac{4 \cdot 6}{2} = \mathbf{12}$$

Sander Syvertsen

Oppgave 8:

R : Røde telys

H: Hvite telys

a) $P(R,R) = \frac{6}{8} \cdot \frac{5}{7} = \frac{30}{56} = \mathbf{\frac{15}{28}}$

b) Kan skje på to måter enten $P(R,H)$ eller $P(H,R)$

Så $P(ett\ rødt\ og\ ett\ hvitt) = 2 \cdot P(R,H) = 2 \cdot \frac{6}{8} \cdot \frac{2}{7} = \frac{24}{56} = \mathbf{\frac{3}{7}}$

Oppgave 9:

a)

Lengde (km)	Uker (frekvens)	Bredde	Høyde
[0, 5>	4	5	$\frac{4}{5} = 0{,}8$
[5, 10>	6	5	$\frac{6}{5} = 1{,}2$
[10, 20>	4	10	$\frac{4}{10} = 0{,}4$
[20, 40>	6	20	$\frac{6}{20} = 0{,}3$

$S\ er\ lik\ summen\ av\ alle\ klassemidtpunktene\ i\ hver\ gruppe\ ganget\ med\ tilhørende\ frekvens.$

$N\ er\ lik\ summen\ av\ frekvensene$

$$g = \frac{S}{N} = \frac{4 \cdot 2{,}5 + 6 \cdot 7{,}5 + 4 \cdot 15 + 6 \cdot 30}{20} = \frac{10 + 45 + 60 + 180}{20} = \frac{295}{20} = \frac{29{,}5}{2} = \mathbf{14{,}75}$$

b)

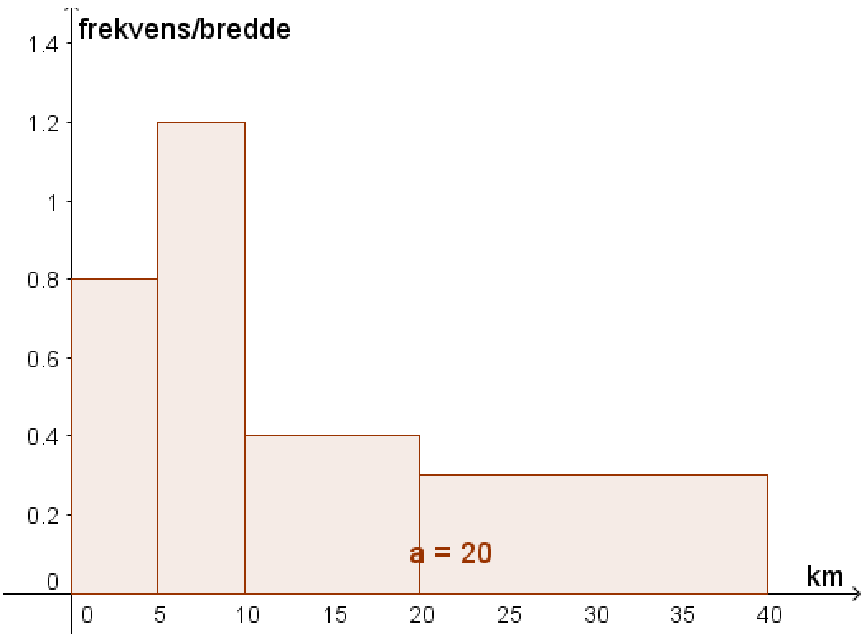

Sander Syvertsen

Oppgave 10:

Endring i kroner: $1\ kr \cdot 28 = 28\ kr$, Dvs. at prisen er 28 ganger dyrere

Endring i indeks: Gjør overslag $10{,}1 \rightarrow 10$ og $139{,}8 \rightarrow 140$

Endring i indeks: $10 \cdot 14 = 140$, Dvs. at indeksen er 14 ganger høyere

Endringen i kroner er ca. dobbelt så stor som endringen i indeks.

Oppgave 11:

Varen koster mindre etter disse økningene.

Det har gått ned til sammen 20 % prosent og gått opp 20 %, men

20 % opp er regnet av et tall som er mindre enn den opprinnelige prisen

Eks: Startpris er 100 kr

10% ned: 90 kr

10% ned : 81 kr

20 % opp: 97,2 kr

Oppgave 12:

a) $\boldsymbol{A(x) = 200x + 4000}$

Fordi 2016 er året hvor x=0, så er 4000 konstantleddet.

På 4 år fra 2016 til 2020 har det økt 800 innbyggere, det vil si 200 innbyggere per år. Så stigningstallet må være 200.

b) På formen: $B(x) = a \cdot v_f^x$

Hvor a er startverdien, 4000, og v_f er vekstfaktoren.

Vi må finne ut hvor mange prosent det vokser:

$4080 - 4000 = 80$

$$\frac{80}{4000} = \frac{8}{400} = \frac{2}{100} = 2\ \%$$

$v_f = 1{,}02$

$\boldsymbol{B(x) = 4000 \cdot 1{,}02^x}$

Sander Syvertsen

DEL 2

<u>Oppgave 1:</u>

$828\ m = 828\ 000\ mm$

Antall kronestykker: $\frac{828\ 000mm}{1{,}7mm} \approx 487059 \approx \mathbf{4{,}87 \cdot 10\text{^}5}$

<u>Oppgave 2:</u>

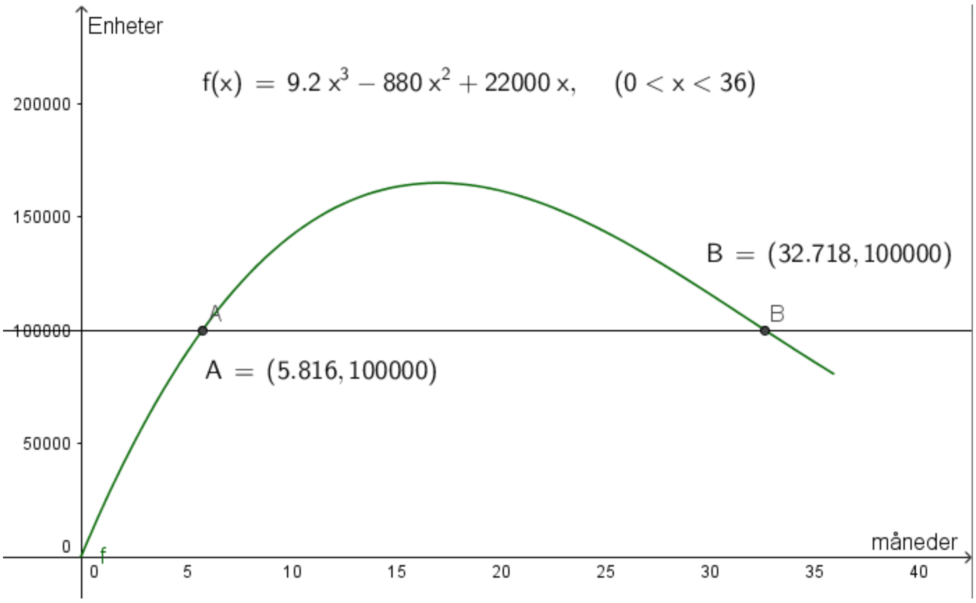

a) Se bildet over
b) Mellom ca. 5,8 og 32,7 måneder, se punkt A og punkt B, kan bedriften selge over 100 000 enheter. $32{,}7 - 5{,}8 = 26{,}9\ måneder$ ≈ **27 måneder**

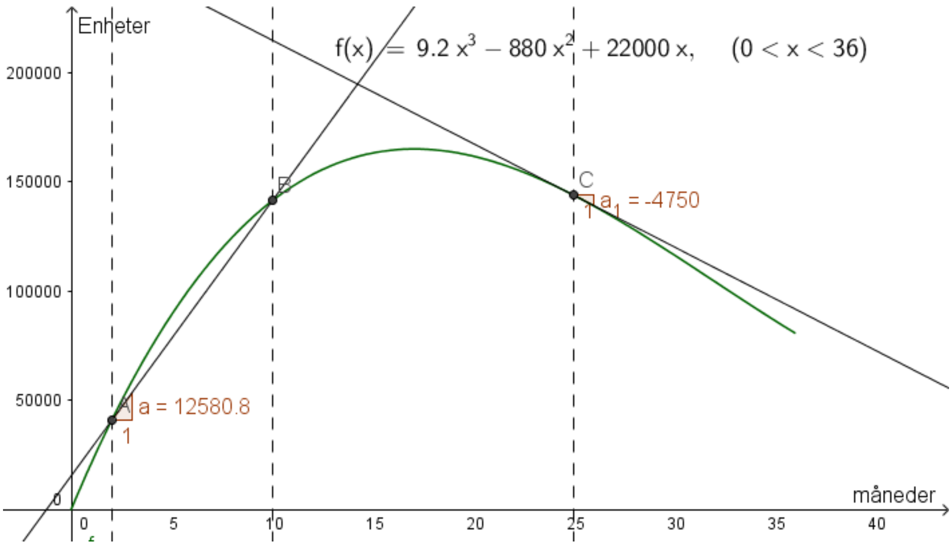

c) Den gjennomsnittlige vekstfarten er stigningstallet til linja mellom punkt A og punkt B: 12580,8. Det vil si at bedriften øker produksjonen sin med 12580,8 enheter per måned i dette intervallet

d) Den momentane vekstfarten i x= 25 er -4750, se stigningstallet til tangenten til f i punkt C. Det vil si at etter 25 måneder så reduseres salget med 4750 enheter per måned.

Oppgave 3:

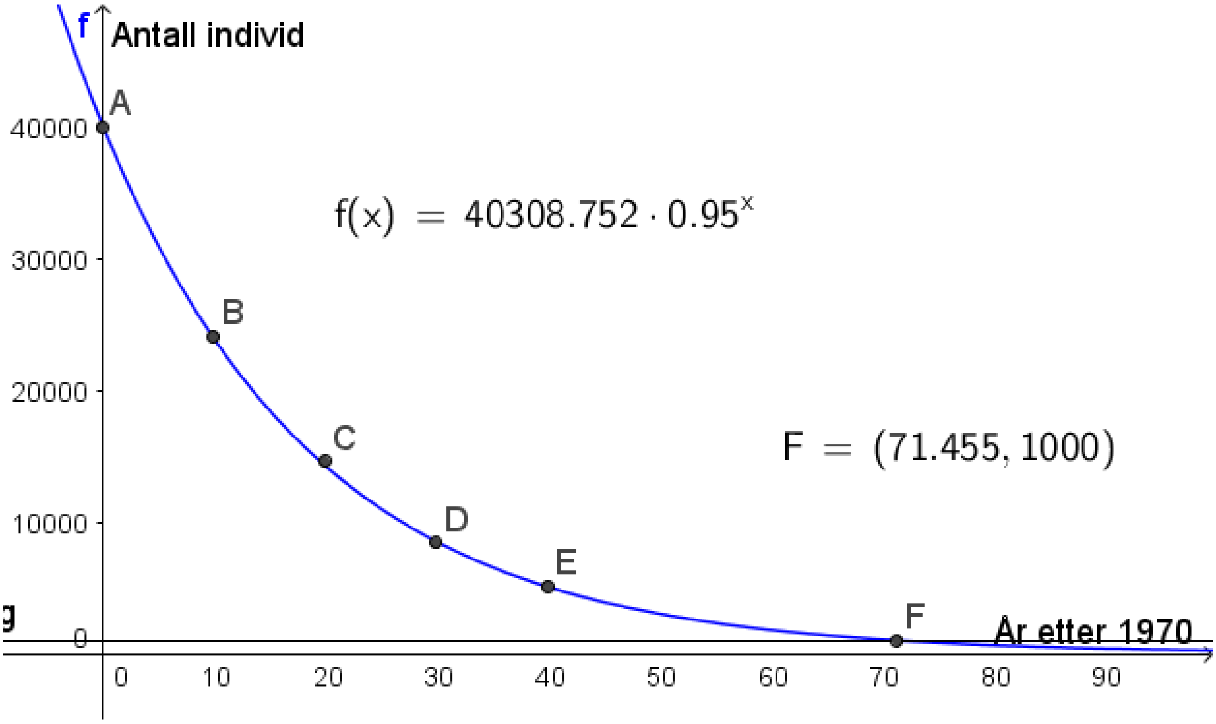

a) Se bildet over. Kommando: Regeksp[]

b) **Det synker med 5 %.** Det kan jeg se fra funksjonsuttrykket. Vekstfaktoren er 0,95 som er 95% og det er 5 % mindre enn 100%.

c) Ca. 71,5 år etter 1970, år 2041, vil det være 1000 individer igjen i følge min modell.

Oppgave 4:

Ser at noen kan både ha eldre søsken og yngre søsken. Lager krysstabell:

	Eldre søsken	IKKE eldre søsken	SUM
Yngre søsken	7	8	15
IKKE yngre søsken	**3**	2	5
SUM	10	10	**20**

$$P(Eldre, men\ ikke\ yngre\ søsken) = \frac{\mathbf{3}}{\mathbf{20}} = \mathbf{0,15}$$

Sander Syvertsen

Oppgave 5:

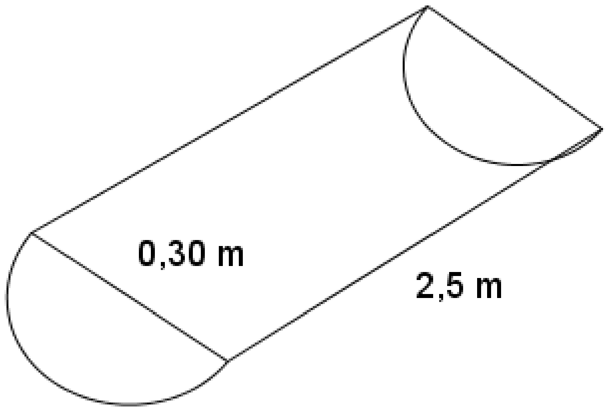

Regner ut arealet av en slik stokk først, så multipliserer jeg arealet med 3 etterpå. Dette kan jeg gjøre siden de ikke har noen felles sider.

Rektangulær topp: $A = 2{,}5\ m \cdot 0{,}30\ m = 0{,}75\ m^2$

To halvsirkler (én hel): $A = \pi \cdot r^2 = \pi \cdot (0{,}15m)^2 = 0{,}07\ m^2$

Buen under stokken: Blir et rektangel hvis vi «bretter den ut», med lengde 2,5 m og bredde lik omkretsen til en halv sirkel.

Omkretsen: $O = \frac{2\pi \cdot r}{2} \approx 0{,}47\ m$

Buen under stokken: $A = 2{,}5\ m \cdot 0{,}47\ m \approx 1{,}18\ m^2$

Overflaten av én stokk: $O = 0{,}75m^2 + 0{,}07m^2 + 1{,}18m^2 = 2\ m^2$

Overflaten av tre stokker: $O = 3 \cdot 2m^2 = 6\ m^2$

1 liter = 10 desiliter som holder til 10 m^2

Dvs. 1 desiliter holder til 1 m^2

Dvs. at vi trenger 6 desiliter lakk for å ha nok til denne bordplaten.

Sander Syvertsen

Oppgave 6:

Statistikk	
n	7
Gjennomsnitt	75
σ	14.8805
s	16.0728
Σx	525
Σx²	40925
Min	60
Q1	60
Median	75
Q3	90
Maks	100

a) La inn verdiene i regnearket til Geogebra og trykket på «analyse av en variabel» og fikk opp statistikken som vist på bildet over.
Kristian trente 75 min. i gjennomsnitt hver dag

b) Standardavviket er 14,88 min.

	A	B	C
1		Kristian	Ståle
2	Mandag	60	4
3	Tirsdag	90	4
4	Onsdag	60	4
5	Torsdag	80	4
6	Fredag	75	4
7	Lørdag	60	4
8	Søndag	100	501
9	SUM	525	525

c) Ståle har ingen dager med 0 minutt, og har like stor sum som Kristian, så da er gjennomsnittet likt. For å få stort standardavvik så trenger vi enkeltverdier som ligger langt fra gjennomsnittet, og det gjelder egentlig alle verdiene jeg har lagt inn nå.
NB! Dette er litt urealistiske verdier, men de oppfyller kravene i oppgaven. Jeg kunne f.eks. hatt samme tidene som Kristian på Ståle, men redusert mandagen med 10 og lagt 10 min til Søndagen.

Sander Syvertsen

<u>Oppgave 7:</u>

a) En person som har over 565 400 kr vil alltid betale det samme på de to trinnene fordi den personen skal betale en bestemt prosent for de beløpene som ligger i de ulike trinnene. En person som har over 565 400 kr har fylt opp både trinn 1 og trinn 2.
Trinn 1: $(224\ 900kr - 159\ 800kr) \cdot 0{,}0044 = 286{,}44kr$
Trinn 2: $(565\ 400kr - 224\ 900kr) \cdot 0{,}017 = 5788{,}50kr$

b)

	A	B	C	D	E	F
1		KARI				
2						
3		Personinntekt	kr 1 114 000,00			
4		Samlet fradrag	kr 184 500,00			
5		Alminnelig inntekt	kr 929 500,00			
6						
7						
8			Prosentsats	Beløp		
9		Skatt av alminnelig inntekt	25 %	kr 232 375,00		
10		Trygdeavgift	8,20 %	kr 91 348,00		
11						
12		Trinnskatt				
13			Prosentsats	Fra	Til	Skatt på trinn
14		Trinn 1:	0,44 %	kr 159 800,00	kr 224 900,00	kr 286,44
15		Trinn 2:	1,70 %	kr 224 900,00	kr 565 400,00	kr 5 788,50
16		Trinn 3:	10,70 %	kr 565 400,00	kr 909 500,00	kr 36 818,70
17		Trinn 4:	13,70 %	kr 909 500,00		kr 28 016,50
18		Totalt:				kr 70 910,14
19						
20		Samlet skatt	kr 394 633,14			

	A	B	C	D	E	F
1		OLA				
2						
3		Personinntekt	kr 666 000,00			
4		Samlet fradrag	kr 154 100,00			
5		Alminnelig inntekt	kr 511 900,00			
6						
7						
8			Prosentsats	Beløp		
9		Skatt av alminnelig inntekt	25 %	kr 127 975,00		
10		Trygdeavgift	8,20 %	kr 54 612,00		
11						
12		Trinnskatt				
13			Prosentsats	Fra	Til	Skatt på trinn
14		Trinn 1:	0,44 %	kr 159 800,00	kr 224 900,00	kr 286,44
15		Trinn 2:	1,70 %	kr 224 900,00	kr 565 400,00	kr 5 788,50
16		Trinn 3:	10,70 %	kr 565 400,00	kr 909 500,00	kr 10 764,20
17		Trinn 4:	13,70 %	kr 909 500,00		kr 0,00
18		Totalt:				kr 16 839,14
19						
20		Samlet skatt	kr 199 426,14			

	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3		Personinntekt				
4		Samlet fradrag				
5		Alminnelig inntekt	=C3-C4			
6						
7						
8			Prosentsats	Beløp		
9		Skatt av alminnelig inntekt	0,25	=C5*C9		
10		Trygdeavgift	0,082	=C3*C10		
11						
12		Trinnskatt				
13			Prosentsats	Fra	Til	Skatt på trinn
14		Trinn 1:	0,0044	159800	=D15	=(E14-D14)*C14
15		Trinn 2:	0,017	224900	=D16	=(E15-D15)*C15
16		Trinn 3:	0,107	565400	=D17	=HVIS(C3>E16;(E16-D16)*C16;(C3-D16)*C16)
17		Trinn 4:	0,137	909500		=HVIS(C3>909500;(C3-D17)*C17;0)
18		Totalt:				=SUMMER(F14:F17)
19						
20		Samlet skatt	=F18+D10+D9			

NB! Vanskelig å lage 1 regneark til personer i forskjellige skattetrinn. Jeg brukte funksjonen «Hvis» som ikke kan forventes at 1P- og 2P- elever skal kunne. Kanskje det finnes en enkel måte å lage dette på, men det klarte ikke jeg.

c) Se de to første bildene

Sander Syvertsen

Oppgave 8:

a) Ser at høyden av hele figuren øker med 2 og bredden av hele figuren øker med 1.
Figur 4: $6 \cdot 9 = 54\ kvadrat$

$$\mathbf{4 \cdot 4 = 16\ grå\ kvadrat}$$
$$\mathbf{54 - 16 = 38\ lilla\ kvadrat}$$

b) Ser at de grå kvadratene følger kvadrattallene: Grå: $G_n = n^2$

c) Teller lilla kvadrat i hver figur og legger de inn i regnearket til Geogebra. Prøver polynomregresjon, 2.grad. Hvis det ikke virker prøver jeg andre typer regresjoner.

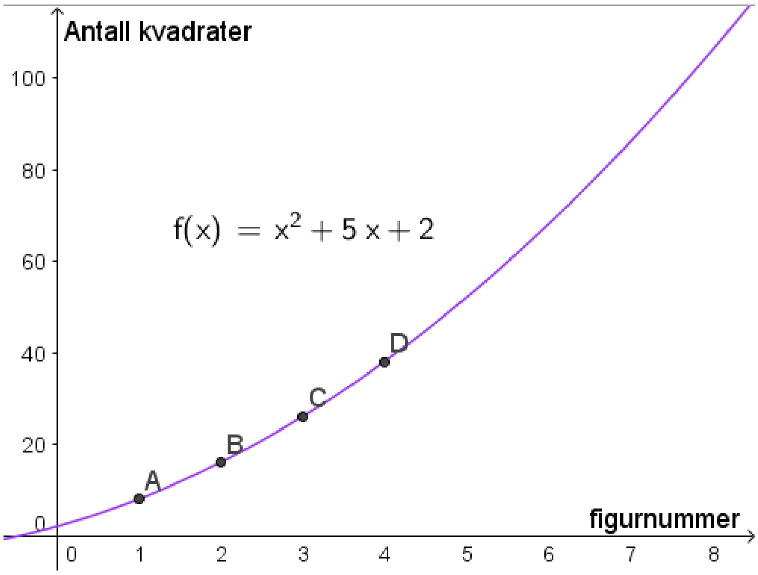

Regresjonen treffer punktene: Lilla: $\boldsymbol{L_n = n^2 + 5n + 2}$

d) Prøver å lage en figur med 1000 Grå kvadrat:

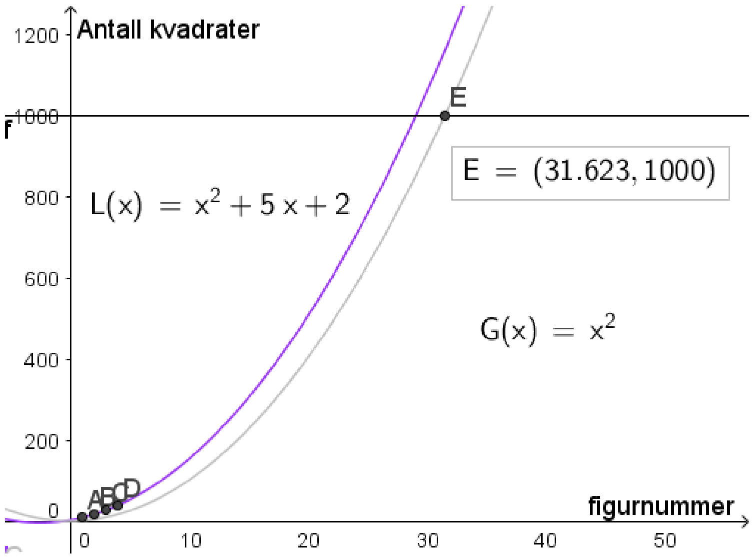

Punkt E viser at jeg kan lage figur nummer 31 med 1000 Grå kvadrater

Skriver x= 31

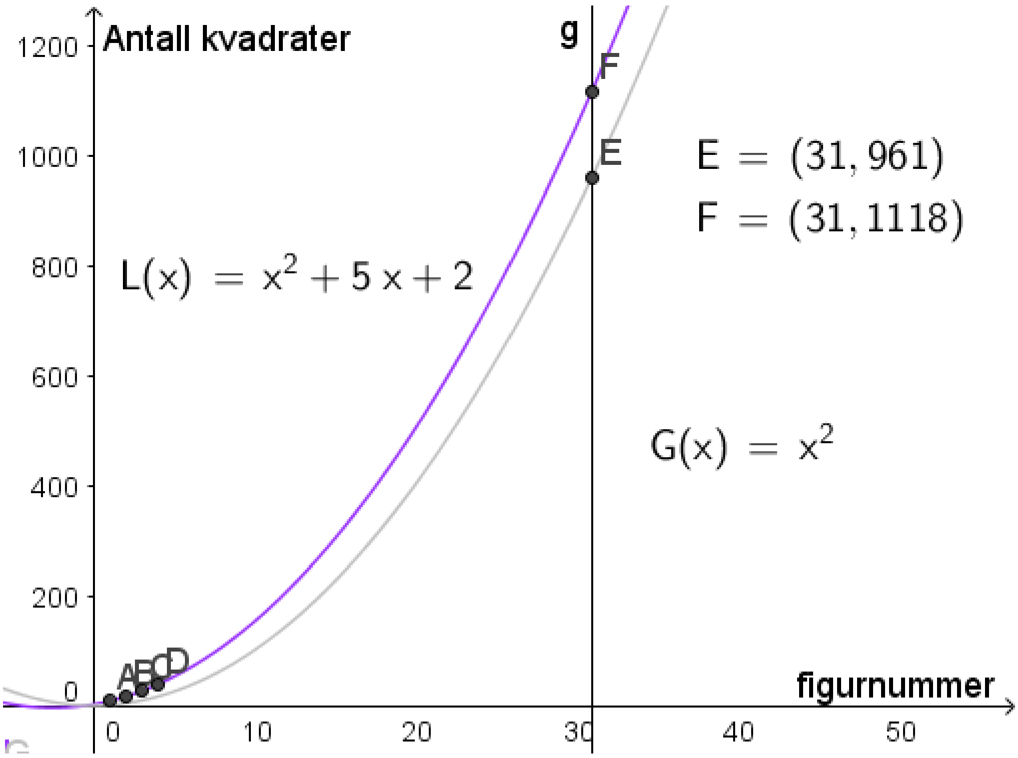

Ser at jeg trenger 1118 lilla kvadrater til å lage figur nummer 31, og det har vi nok til siden vi hadde 1200 kvadrat.

Vi har ikke nok grå kvadrater til å lage figur 32, så figur nummer 31 er den største figuren vi kan lage. Den inneholder: $1118 + 961 = \boldsymbol{2079\ kvadrat\ totalt,}$ Se punkt E og punkt F.